

Leesverslag The cement garden (Ian McEwan)

Arja Schults

© havovwo.nl (maart 2003)

A. Beschrijving

Primaire gegevens

Auteur: Ian McEwan
Titel: The cement garden
Ondertitel: ---
Verschenen in: 1978
Aantal blz.: 153
Leestijd: 10 uur
Uitgelezen op: 13 december 2001

Verwachtingen vooraf

Het is een beetje een rare titel, dus het zal waarschijnlijk ook wel een raar boek zijn met ongeloofwaardige dingen erin.

Reactie achteraf

Ik vind dit werk:

spannend:	2
meeslepend:	2
ontroerend:	2
grappig:	1
realistisch:	1
fantasierijk:	3
interessant:	1
origineel:	3
goed te begrijpen:	3

Dit werk heeft mij niet aan het denken gezet.

Ik heb niets aan dit boek gehad.

Dit werk spreekt me wel aan. Normaal houd ik niet zo van fictieboeken, maar dit boek was wel leuk om te lezen.

Korte samenvatting

Vier kinderen, Julie (18), Jack(15), Sue(12) en Tom(6) wonen samen met hun ouders in een oud en groot huis. Het huis heeft een erg geïsoleerde ligging, want alle andere huizen zijn verwoest. Er zou namelijk een autoweg komen, die niet meer is aangelegd. De ouders hebben geen vrienden en met de familie hebben ze al helemaal geen contact. De kinderen durven geen vrienden van school mee te nemen naar huis, want ze zijn bang voor de reactie van hun vader.

Vader houdt erg van tuinieren, maar sinds hij een hartinfarct heeft gehad is hij niet in staat geweest om de tuin nog goed bij te houden en besluit hij de tuin vol met cement te storten. Maar omdat hij daar hard aan werkt en dat met zijn conditie eigenlijk niet aan kan krijgt hij een tweede hartinfarct die hem dit keer fataal is.

Kort na de dood van vader wordt moeder ook ernstig ziek. Ze wil geen dokter hebben. De kinderen proberen hun moeder zo goed mogelijk te helpen en het hele dagelijkse leven draait om haar. Dan staat de verjaardag van Jack voor de deur en moeder doet haar uiterste best, ze is vreselijk ziek, maar ze probeert er voor Jack toch een gezellige dag van te maken. Drie dagen na Jacks verjaardag, als de kinderen uit school komen, vinden zij hun moeder dood in bed.

Omdat de kinderen bang zijn om in een weeshuis gestopt te worden en uit elkaar te worden gehaald, besluiten Julie en Jack samen om moeder in een koffer met cement in de kelder te begraven. Dit wordt voor de buitenwereld verzwegen en de kinderen proberen zich met z'n viertjes te redden.

Nu de kinderen helemaal op hun eigen benen moeten staan is het erg moeilijk om een normaal leven te leiden. In het begin vindt vooral Jack alles wel spannend, maar als de kinderen dagen geen normale maaltijd binnen krijgen en het overal een enorme zooi wordt begint hij zich vreselijk te irriteren. Het jongste broertje van Jack, Tom wil eerst zich als een meisje kleden, omdat hij op school gepest wordt. Na de dood van moeder heeft Jack zich niet meer gewassen en dat werkt weer op de verstandhouding tussen hem en zijn oudere zus die zich hieraan stoort. Ook ergert Jack zich aan de vriend van zijn oudere zus, Derek. Hij staat als een symbool voor de buitenwereld en hij vraagt zich af hoe het mogelijk is dat 4 kinderen alleen in een groot huis leven en waarom hem is verboden om in de kelder te komen.

Op een dag hangt er een eigenaardige lucht in het huis, Jack en Sue ontdekken dat de lucht afkomstig is uit de kelder, omdat er scheuren in het cement op de koffer zijn gekomen. Aan Derek wordt verteld dat er een hond in

Leesverslag The cement garden (Ian McEwan)

Arja Schults

© havovwo.nl (maart 2003)

---

de koffer ligt. Derek helpt met de scheuren dicht te maken. Toch vindt Derek het vreemd en hij stelt veel vragen over die hond.

Als Jack 's avonds nog even bij Tom gaat kijken, vertelt Tom aan Jack dat Derek weet wat er werkelijk in de koffer ligt. Samen liggen ze op bed en Tom valt al gauw in slaap. Als Julie binnenkomt en erbij komt liggen verandert het praten tussen Julie en Jack al gauw in vrijen. Plotseling stapt Derek de kamer binnen en ziet wat er gebeurt tussen broer en zus. Derek schreeuwt wat en verdwijnt dan. Hij raast naar de kelder en slaat de koffer met cement kapot om te kijken wat er werkelijk in de koffer ligt. Wanneer hij klaar is verlaat hij het huis met zijn auto. De kinderen weten niet wat ze moeten doen. Ze gaan zachtjes praten over hun moeder tot dat er politieauto aankomen rijden.

B. Verdieping

Tijd en ruimte

De precieze tijd komt niet duidelijk naar voren in het boek. De gebeurtenissen vinden waarschijnlijk plaats gedurende een warme zomer. Het verhaal speelt zich af in Engeland. De kinderen wonen in een groot en oud huis. In hun straat staan verder geen huizen. Deze huizen zijn namelijk gesloopt, omdat er een autoweg zou komen. De tuin bij het huis is helemaal van cement gemaakt. De kelder in het huis speelt een belangrijke rol in het verhaal. De kinderen begraven namelijk hun moeder hier.

De verteller

Het hele verhaal wordt verteld door Jack. Je ziet dus alles door de ogen van Jack.

Spanning

Er zat niet ontzettend veel spanning in het boek, maar het was niet echt saai. Ik was de hele tijd wel benieuwd hoe het zou aflopen met de kinderen en het lijk. Vooral aan het einde liep de spanning op.

Thema en motieven

Het verhaal gaat over de sociale en emotionele ontwikkeling van vier kinderen, nadat hun ouders zijn overleden. De wereld om hen heen is helemaal verdwenen in hun ogen. Ze zien alleen elkaar en hun emotionele band tegenover elkaar wordt steeds sterker. Ze zijn niet bereid om het bestaan van de andere buitenwereld te accepteren. Er zijn een aantal motieven in het verhaal te ontdekken:

“Het jezelf kwijt zijn”. Dit heeft onder andere te maken met de puberteit en het zoeken naar een eigen identiteit. Het verwerken van het overlijden: ieder gezinslid doet dat op zijn eigen manier: Jack (geïsoleerd, zich niet wassen en zich verzorgen), Julie (moeders plaats innemen, alles regelen en de baas spelen), Sue (Het verlies verwerken door in een dagboek aan haar moeder te schrijven wat er allemaal in het huis gebeurd) en Tom (lijkt er weinig van te merken, maar vraagt veel aandacht van Julie)

Angst: dat ze uit elkaar worden gehaald en dat anderen te weten komen over de dood van hun moeder.

Frustratie en jaloezie: Jack is jaloers op de leidende rol van Julie en het succes van Derek.

Geweld: Jack slaat zijn broertje weleens neer.

Seks: “dokterje spelen”, masturberen en Jack heeft seks met Julie

De koudheid van het cement is een contrast met het gewone leven.

Personages

Jack: Hij is de verteller van het verhaal. Gedurende het verhaal wordt hij vijftien en zit dus midden in de pubertijd. Na het overlijden van zijn moeder, doet hij niets meer aan zijn uiterlijk. Hij ziet er altijd vies uit. Ook kan hij heel agressief zijn. Hij hecht veel waarde aan zijn zussen en broertje, omdat zij de enigen zijn die hij heeft. In het verhaal komt er duidelijk een verandering in het karakter van Jack.

Wanneer Sue hem een stuk van haar dagboek voorleest, wijst ze hem haarfijn op de feiten. Hij kan dat niet hebben, en 'bekeerd' zich, door zich te gaan wassen en schone kleren aan te trekken. Gedurende het hele verhaal is hij verliefd op z'n zus. Aan het einde van het verhaal wordt zijn liefde beantwoord.

Julie: Ze is de oudere zus van Jack. Ze is achttien jaar oud en erg knap. Na de dood van hun moeder, is zij verantwoordelijk voor het huishouden. Toch verloopt dit niet zoals het hoort. Voor Tom is Julie net een moeder. Julie heeft een vriendje genaamd Derek. Wanneer Jack verandert in zijn karakter heeft dat veel invloed op Julie. Ze begint van hem te houden.

Sue: Ze is het 12-jarige zusje van Jack. Elke dag schrijft ze een stuk in haar dagboek. Ze schrijft hierin aan haar moeder wat er allemaal gebeurd in en om het huis. Ze zit het meeste op haar kamer te schrijven of te lezen. Zij is belangrijk voor de omslag van Jack. Ze is meestal heel rustig.

Leesverslag The cement garden (Ian McEwan)

Arja Schults

© havovwo.nl (maart 2003)

Tom: Hij is het jongste broertje van 6 jaar. Op school wordt hij gepest en zelfs in elkaar geslagen. Daarom wil hij een meisje zijn, want die worden niet gepest. Later wil hij dit niet meer, en gedraagt hij zich als een baby, omdat Julie hem dan kan gaan bemoederen. Hij is in het begin een grote irritatie bij iedereen, en een aanleiding voor Jack om zich te irriteren, die er niet tegen kan dat z'n zussen Tom gaan verkleeden als een meisje.

Derek: Derek is eigenlijk maar een bijpersoon en komt pas aan het einde bij het verhaal. Maar hij is wel heel belangrijk. Hij komt er namelijk achter dat de kinderen hun moeder hebben begraven. Dit meldt hij vervolgens bij de politie. Hij is de vriend van Julie. Hij is een beetje de patser, heeft z'n eigen auto, en snookert als beroep. Een grote doorn in het oog voor Jack in ieder geval. Hij staat als symbool voor de buitenwereld.

Titel, ondertitel, motto

Het boek heet "The cement garden", ofwel "De tuin van cement".

Omdat de vader niet meer in de tuin kan werken, besluit hij het te bedekken met cement. Maar als hij er mee bezig is wordt het zijn dood.

Als daarna ook de moeder nog overlijdt, begraven de kinderen haar in het cement dat nog over was van de tuin. Er is geen ondertitel en motto.

Literaire stroming

Het is een fictieroman. Het verhaal zal niet zo snel in werkelijkheid gebeuren. Bij elk huis komt immers wel een postbode of een folderman. Tegenwoordig hebben de meeste mensen wel contacten met andere mensen. Ook is het vreemd dat de kinderen niet naar school gaan.

C. Evaluatie

De persoonlijke beoordeling

Het lezen van dit boek was een heel nieuwe ervaring. Ik lees normaal gesproken nooit fictieboeken. Maar ik had de achterkant van het boek gelezen en toen leek het mij wel een leuk boek. Mijn gedachten van tevoren waren juist. Ik vond het een heel leuk, maar raar boek. Het lijkt me vreselijk om je ouders te verliezen. Ik zou ook niet weten wat ik moest doen. Maar ik zou mijn moeder nooit in de kelder begraven.

De gebeurtenissen en de gevoelens speelden beiden een belangrijke rol in het boek. Doordat de vader en moeder overleden waren, moesten de kinderen voor zichzelf zorgen. In het begin hadden ze veel verdriet. Ze verwerkten dat allen op hun eigen manier. De dood van de moeder was eigenlijk de belangrijkste gebeurtenis in het verhaal. Als deze gebeurtenis niet had plaatsgevonden, had de toekomst van de kinderen er heel anders uit gezien.

De personen kwamen wel levendsecht over. Maar het zouden in de echte wereld wel heel rare typens zijn geweest. Je komt niet echt makkelijk een jongen van 15 tegen die zich niet wast. Ze zagen er verder als normale mensen eruit. Vooral Julie kwam levendsecht over; ze was knap en had een vriend. Ik vind dat de auteur er goed is ingeslaagd om de personen levendsecht eruit te laten zien, maar toch op een speciale manier.

Het verhaal was niet moeilijk opgebouwd. Er kwamen wel flashbacks voor in het verhaal, maar die waren goed te volgen. Soms heb ik weleens bij een boek dat ik stukken globaal lees, omdat ze saai zijn. Maar bij dit boek had ik dat niet. Ik vond het spannendste deel van het boek wanneer Derek de lucht ruikt. Het was een open einde. Ik wil bij een open einde altijd zo graag weten hoe het afloopt. Maar de auteur heeft liever dat je zelf er een goed einde van maakt. Voor mij was het einde van de ene kant wel verrassend. Ik had wel verwacht dat het lijk zou worden ontdekt. Maar dat Julie en Jack met elkaar naar bed zouden gaan, had ik nog niet bedacht.

Het boek was geschreven in het engels. Het leek mij moeilijk om het boek te lezen, omdat engels niet mijn beste vak is, maar het viel heel erg mee. Ik kon eigenlijk alles volgen. Sommige woorden wist ik niet, maar vaak kon je door de context achter de betekenis komen. Het verhaal was zo geschreven dat je er een goed beeld bij kon maken. Ik vind dat altijd een belangrijk aspect om een boek te kunnen waarderen.

Kortom ik vind het boek een aanrader. Je hoeft echt niet per se van fictie te houden. Ook al heb je daar een hekel aan, je kunt het boek goed lezen.